

PATVIRTINTA

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2026 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. VK-118

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS DALIES UŽDUOTIES VERTINIMO INSTRUKCIJA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies užduoties vertinimo instrukcija (toliau – Instrukcija) nustato lietuvių kalbos ir literatūros (A) ir lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinių brandos egzaminų pirmosios dalies užduoties kandidatų atlikčių vertinimą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. V-1146 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymo Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo“, 13 priedo „Lietuvių kalbos ir literatūros bendroji programa“ skyriaus „Pasiekimų vertinimas“ nuostatomis, Kalbų valstybinių brandos egzaminų užduočių aprašu, patvirtintu Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2024 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. VK-909 (Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2026 m. sausio 7 d. įsakymo Nr. VK-9 redakcija) „Dėl Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2024 m. spalio 23 d. įsakymo Nr. VK-909 „Dėl Kalbų valstybinių brandos egzaminų užduočių aprašo, Matematikos, gamtos mokslų dalykų, informatikos ir inžinerinių technologijų valstybinių brandos egzaminų užduočių aprašo, Visuomeninio ugdymo dalykų valstybinių brandos egzaminų užduočių aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies užduoties bendraisiais vertinimo kriterijais, patvirtintais Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2026 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. VK-2 „Dėl Lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies užduoties bendrųjų vertinimo kriterijų patvirtinimo“ (toliau – Bendrieji vertinimo kriterijai).

3. Instrukcijoje vartojamos sąvokos atitinka Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir 2025 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymo Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – VBE aprašas), vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS (A) VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS DALIES UŽDUOTIES KANDIDATŲ ATLIKČIŲ VERTINIMAS

4. Lietuvių kalbos ir literatūros (A) valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies užduoties kandidatų atliktys vertinamos vadovaujantis Bendraisiais vertinimo kriterijais:

4.1. Vertinimo kriterijai, pagal kuriuos **vertina pokalbį palaikantis vertintojas** (*holistinis vertinimas; surinkti taškai pridedami prie detaliojo vertinimo metu surinkto bendro taškų skaičiaus*):

Kriterijus ir aprašas	Taškai
4.1.1. Užduotis atlikta puikiai (įvykdyti visi pateikti reikalavimai): išsamiai atskleista tema, pristatymas (kandidato monologas) struktūruotas, galimas vienas kitas neesminis analizės trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tinkamai išplėtoti, tiksliai ir išsamiai atsakoma į klausimus. Kalbama sklandžiai, vartojamas tinkamas, turtingas, įvairus žodynas, gali pasitaikyti viena kita kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaida.	4
4.1.2. Užduotis atlikta gerai (įvykdyti dauguma pateiktų reikalavimų): pakankamai atskleista tema, pristatymas (kandidato monologas) struktūruotas; galimas vienas kitas neesminis analizės trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tiksliai ir išsamiai atsakoma į didesnę dalį klausimų. Kalbama sklandžiai, vartojamas tinkamas, įvairus žodynas, pasitaiko keletas kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	3
4.1.3. Užduotis atlikta patenkinamai (įvykdyti pagrindiniai pateikti reikalavimai): tema atskleista iš dalies, pastebimas vienas kitas pristatymo (kandidato monologo) struktūros ar nuoseklumo trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), bet atsakymams stinga tikslumo, išsamumo. Užfiksuojama sklandaus kalbėjimo trūkumų, vartojamas iš dalies tinkamas, bet neįvairus žodynas, daroma kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	2
4.1.4. Užduotis atlikta silpnai (įvykdyta mažiau nei pusė užduoties reikalavimų): tema atskleista nepakankamai, pristatymas (kandidato monologas) nestruktūruotas; pokalbio metu išsakyti kandidato teiginiai tik iš dalies adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tiksliai ar išsamiai atsakoma į mažesnę dalį klausimų. Vartojamas žodynas ribotas, kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų gausa netrukdo suprasti sakomo teksto.	1
4.1.5. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0

4.2. Vertinimo kriterijai, pagal kuriuos **vertina vertinantis vertintojas**:

Kriterijus	Kriterijaus aprašas	Taškai
4.2.1. Teksto analizė teminiu ir stilistiniu aspektu	4.2.1.1. Tinkamai analizuoja tekstą: supranta autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį, atskleidžia autoriaus požiūrį, aptaria argumentavimo būdus, turiniui reikšmingą raišką. Yra vienas kitas neesminis trūkumas.	4
	4.2.1.2. Tinkamai analizuoja tekstą: supranta autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį, atskleidžia autoriaus požiūrį, aptaria argumentavimo būdus, turiniui reikšmingą raišką. Yra vienas kitas analizės trūkumas.	3
	4.2.1.3. Ne visai tinkamai analizuoja tekstą: formuluojant autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį yra trūkumų, iš dalies aptaria argumentavimo būdus.	2
	4.2.1.4. Tekstas beveik neanalizuojamas, tik atskiri kalbėjimo fragmentai susiję su tekstu, didžioji kalbėjimo dalis yra bendro pobūdžio samprotavimas ir (ar) teksto atpasakojimas.	1
	4.2.1.5. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0
4.2.2. Kandidato požiūrio į tekste keliamas problemas atskleidimas	4.2.2.1. Kandidato požiūris atskleistas aiškiai: pagrindžiamas arba paneigiamas tekste keliamų problemų aktualumas. Asmeninis požiūris pagrįstas savo socialine ar kultūrine patirtimi.	3
	4.2.2.2. Kandidato požiūris išsakomas, bet argumentams trūksta svarumo. Asmeninis požiūris pagrįstas savo socialine ar kultūrine patirtimi.	2
	4.2.2.3. Kandidato požiūris išsakomas, bet argumentai netinkami / remiamasi tik tekstu / neargumentuota.	1
	4.2.2.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0
4.2.3. Kalbėjimo struktūra, minčių nuoseklumas	4.2.3.1. Laikomasi trinarės teksto struktūros: yra aiški įžanga, dėstymas ir apibendrinimas. Mintys dėstomos nuosekliai, logiškai. Galimas vienas kitas neesminis nuoseklumo trūkumas. Kalba išbaigta.	2
	4.2.3.2. Struktūra turi trūkumų: nėra aiškos įžangos, dėstymo ar apibendrinimo. Mintys dėstomos nenuosekliai, pastebima logikos trūkumų. Kalba neišbaigta.	1
	4.2.3.3. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0
4.2.4. Atsižvelgimas į komunikavimo situaciją	4.2.4.1. Kalbėjimo intonacija, garsas ir tempas atitinka kalbinę situaciją. Laikomasi viešojo bendravimo etikos. Tinkamai naudojamos neverbalinės (gestai, akių kontaktas, mimika, kūno kalba) priemonės. Galimas vienas kitas trūkumas.	1
	4.2.4.2. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0

4.2.5. Dalyvavimas pokalbyje	4.2.5.1. Kandidatas aktyviai dalyvauja pokalbyje. Natūraliai ir išsamiai atsako į klausimus, logiškai susieja savo atsakymus su monologe išsakytomis mintimis.	3
	4.2.5.2. Kandidatas ne į visus klausimus atsako išsamiai, sieja savo atsakymus su monologe išsakytomis mintimis.	2
	4.2.5.3. Kandidatas atsako / bando atsakyti į vieną kitą klausimą ir (ar) savo atsakymų nesieja su monologe išsakytomis mintimis ir (ar) joms prieštarauja.	1
	4.2.5.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0
4.2.6. Kalbinė raiška ir taisyklingumas	4.2.6.1. Monologo ir dialogo metu kalbama sklandžiai, tinkamai formuluojami sakiniai, vartojamas deramas ir įvairus atitinkamo stiliaus (registro) žodynas. Vartojamos sąvokos tikslios ir tinkamos. Gali pasitaikyti viena kita kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaida.	3
	4.2.6.2. Monologo ir dialogo metu kalbama pakankamai sklandžiai, galimas vienas kitas sklandumo ir (ar) rišlumo trūkumas, keletas sakinių formulavimo pažeidimų; vartojamas deramas ir įvairus atitinkamo stiliaus (registro) žodynas. Vartojamos sąvokos tinkamos. Daroma kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	2
	4.2.6.3. Monologo ir dialogo metu kalbama ne visai sklandžiai; pasitaiko sakinių formulavimo pažeidimų, vartojamas iš dalies tinkamo stiliaus (registro), bet skurdus žodynas. Pasitaiko sąvokų vartojimo netikslumų. Kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų gausa netrukdo suprasti sakomo teksto.	1
	4.2.6.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0

PASTABOS:

1. To paties tipo tarties, kirčiavimo, žodyno, gramatikos klaidos laikomos viena klaida (pavyzdžiui, netaisyklingas priešdėlinių veiksmažodžių kirčiavimas, priešpaskutinio skiemens taisyklės pažeidimai, linksnių ir prielinksnių vartojimo klaidos ir kt.).
2. Visa užduotis vertinama **nuliu**, jeigu kandidatas:
 - pirmosios užduoties dalies (monologo) metu tik perskaito užduotyje pateiktą tekstą, jo neanalizuoja;
 - pirmosios užduoties dalies (monologo) metu analizuoja ne savo užduotyje pateiktą tekstą.

III SKYRIUS

LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS (B) VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO PIRMOSIOS DALIES UŽDUOTIES KANDIDATŲ ATLIKČIŲ VERTINIMAS

5. Lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies užduoties kandidatų atliktys vertinamos vadovaujantis Bendraisiais vertinimo kriterijais:

5.1. Vertinimo kriterijai, pagal kuriuos **vertina pokalbį palaikantis vertintojas**:

Kriterijus ir aprašas	Taškai	Pastabos dėl kriterijaus ir aprašo taikymo vertinant lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies patikrinimo kandidatų atliktis
5.1.1. Užduotis atlikta puikiai (įvykdyti visi pateikti reikalavimai): išsamiai atskleista tema, pristatymas (kandidato monologas) struktūruotas, galimas vienas kitas neesminis analizės trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tinkamai išplėtoti, tiksliai ir išsamiai atsakoma į klausimus. Kalbama sklandžiai, vartojamas tinkamas, turtingas, įvairus žodynas, gali pasitaikyti viena kita kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaida.	4	–
5.1.2. Užduotis atlikta gerai (įvykdyti dauguma pateiktų reikalavimų): pakankamai atskleista tema, pristatymas (kandidato monologas) struktūruotas; galimas vienas kitas neesminis analizės trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tiksliai ir išsamiai atsakoma į didesnę dalį klausimų. Kalbama sklandžiai, vartojamas tinkamas, įvairus žodynas, pasitaiko keletas kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	3	–
5.1.3. Užduotis atlikta patenkinamai (įvykdyti pagrindiniai pateikti reikalavimai): tema atskleista iš dalies, pastebimas vienas kitas pristatymo (kandidato monologo) struktūros ar nuoseklumo trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), bet atsakymams stinga tikslumo, išsamumo. Užfiksuojama sklandaus kalbėjimo trūkumų, vartojamas iš dalies tinkamas, bet neįvairus žodynas, daroma kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	2	–
5.1.4. Užduotis atlikta silpnai (įvykdyta mažiau nei pusė užduoties reikalavimų): tema atskleista nepakankamai, pristatymas (kandidato monologas) nestruktūruotas; pokalbio metu išsakyti kandidato teiginiai tik iš dalies adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tiksliai ar išsamiai atsakoma į mažesnę dalį klausimų. Vartojamas žodynas ribotas, kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų gausa netrukdo suprasti sakomo teksto.	1	–
5.1.5. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–

5.2. Vertinimo kriterijai, pagal kuriuos **vertina vertinantis vertintojas**:

Kriterijus	Kriterijaus aprašas	Taškai	Pastabos dėl kriterijaus ir aprašo taikymo vertinant lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies patikrinimo kandidatų atliktis
5.2.1. Teksto analizė teminiu ir stilistiniu aspektu	5.2.1.1. Tinkamai analizuoja tekstą: supranta autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį, atskleidžia autoriaus požiūrį, aptaria argumentavimo būdus, turiniui reikšmingą raišką. Yra vienas kitas neesminis trūkumas.	4	Nebūtina išsamiai aptarti teksto raiškos, stilistikos, argumentavimo būdų.
	5.2.1.2. Tinkamai analizuoja tekstą: supranta autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį, atskleidžia autoriaus požiūrį, aptaria argumentavimo būdus, turiniui reikšmingą raišką. Yra vienas kitas analizės trūkumas.	3	Nebūtina aptarti teksto raiškos, stilistikos, argumentavimo būdų.
	5.2.1.3. Ne visai tinkamai analizuoja tekstą: formuluojant autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį yra trūkumų, iš dalies aptaria argumentavimo būdus.	2	–
	5.2.1.4. Tekstas beveik neanalizuojamas, tik atskiri kalbėjimo fragmentai susiję su tekstu, didžioji kalbėjimo dalis yra bendro pobūdžio samprotavimas ir (ar) teksto atpasakojimas.	1	–
	5.2.1.5. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–
5.2.2. Kandidato požiūrio į tekste keliamas problemas atskleidimas	5.2.2.1. Kandidato požiūris atskleistas aiškiai: pagrindžiamas arba paneigiamas tekste keliamų problemų aktualumas. Asmeninis požiūris pagrįstas savo socialine ar kultūrine patirtimi.	3	–
	5.2.2.2. Kandidato požiūris išsakomas, bet argumentams trūksta svarumo. Asmeninis požiūris pagrįstas savo socialine ar kultūrine patirtimi.	2	–
	5.2.2.3. Kandidato požiūris išsakomas, bet argumentai netinkami / remiamasi tik tekstu / neargumentuota.	1	–
	5.2.2.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–
5.2.3. Kalbėjimo struktūra, minčių nuoseklumas	5.2.3.1. Laikomasi trinarės teksto struktūros: yra aiški įžanga, dėstymas ir apibendrinimas. Mintys dėstomos nuosekliai, logiškai. Galimas vienas kitas neesminis nuoseklumo trūkumas. Kalba	2	–

	išbaigta.		
	5.2.3.2. Struktūra turi trūkumų: nėra aiškos įžangos, dėstymo ar apibendrinimo. Mintys dėstomos nenuosekliai, pastebima logikos trūkumų. Kalba neišbaigta.	1	–
	5.2.3.3. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–
5.2.4. Atsižvelgimas į komunikavimo situaciją	5.2.4.1. Kalbėjimo intonacija, garsas ir tempas atitinka kalbinę situaciją. Laikomasi viešojo bendravimo etikos. Tinkamai naudojamos neverbalinės (gestai, akių kontaktas, mimika, kūno kalba) priemonės. Galimas vienas kitas trūkumas.	1	–
	5.2.4.2. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–
5.2.5. Dalyvavimas pokalbyje	5.2.5.1. Kandidatas aktyviai dalyvauja pokalbyje. Natūraliai ir išsamiai atsako į klausimus, logiškai susieja savo atsakymus su monologe išsakytomis mintimis.	3	–
	5.2.5.2. Kandidatas ne į visus klausimus atsako išsamiai, sieja savo atsakymus su monologe išsakytomis mintimis.	2	–
	5.2.5.3. Kandidatas atsako / bando atsakyti į vieną kitą klausimą ir (ar) savo atsakymų nesieja su monologe išsakytomis mintimis ir (ar) joms prieštarauja.	1	–
	5.2.5.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–
5.2.6. Kalbinė raiška ir taisyklingumas	5.2.6.1. Monologo ir dialogo metu kalbama sklandžiai, tinkamai formuluojami sakiniai, vartojamas deramas ir įvairus atitinkamo stiliaus (registro) žodynas. Vartojamos sąvokos tikslios ir tinkamos. Gali pasitaikyti viena kita kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaida.	3	Galimos kelios gramatikos ir žodyno klaidos; galimos kelios tarties, kirčiavimo ir intonavimo klaidos.
	5.2.6.2. Monologo ir dialogo metu kalbama pakankamai sklandžiai, galimas vienas kitas sklandumo ir (ar) rišlumo trūkumas, keletas sakinių formulavimo pažeidimų; vartojamas deramas ir įvairus atitinkamo stiliaus (registro) žodynas. Vartojamos sąvokos tinkamos. Daroma kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	2	Leidžiama daug tarties, kirčiavimo ir intonavimo klaidų.

	5.2.6.3. Monologo ir dialogo metu kalbama ne visai sklandžiai; pasitaiko sakinių formulavimo pažeidimų, vartojamas iš dalies tinkamo stiliaus (registro), bet skurdus žodynas. Pasitaiko sąvokų vartojimo netikslumų. Kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų gausa netrukdo suprasti sakomo teksto.	1	–
	5.2.6.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–

PASTABOS:

1. To paties tipo tarties, kirčiavimo, žodyno, gramatikos klaidos laikomos viena klaida (pavyzdžiui, netaisyklingas priešdėlinių veiksmažodžių kirčiavimas, priešpaskutinio skiemens taisyklės pažeidimai, linksnių ir prielinksnių vartojimo klaidos ir kt.).
2. Visa užduotis vertinama **nuliu**, jeigu kandidatas:
 - pirmosios užduoties dalies (monologo) metu tik perskaito užduotyje pateiktą tekstą, jo neanalizuoja;
 - pirmosios užduoties dalies (monologo) metu analizuoja ne savo užduotyje pateiktą tekstą.

6. Iš užsienio šalių ne anksčiau kaip mokytis pagal vidurinio ugdymo programą atvykusių mokinių lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies kandidatų atliktys vertinamos vadovaujantis Bendraisiais vertinimo kriterijais ir juos pritaikant:

6.1. Vertinimo kriterijai, pagal kuriuos **vertina pokalbį palaikantis vertintojas**:

Kriterijus ir aprašas	Taškai	Pastabos dėl kriterijaus ir aprašo taikymo vertinant lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies patikrinimo kandidatų atliktis
6.1.1. Užduotis atlikta puikiai (įvykdyti visi pateikti reikalavimai): išsamiai atskleista tema, pristatymas (kandidato monologas) struktūruotas, galimas vienas kitas neesminis analizės trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tinkamai išplėtoti, tiksliai ir išsamiai atsakoma į klausimus. Kalbama sklandžiai, vartojamas tinkamas, turtingas, įvairus žodynas, gali pasitaikyti viena kita kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaida.	4	Nelaikyti klaidomis tarties ir kirčiavimo, gramatikos ir sintaksės bei žodyno klaidų.
6.1.2. Užduotis atlikta gerai (įvykdyti dauguma pateiktų reikalavimų): pakankamai atskleista tema, pristatymas (kandidato monologas) struktūruotas; galimas vienas kitas neesminis analizės trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tiksliai ir išsamiai atsakoma į didesnę dalį klausimų. Kalbama sklandžiai, vartojamas tinkamas, įvairus žodynas, pasitaiko keletas kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	3	Nelaikyti klaidomis tarties ir kirčiavimo, gramatikos ir sintaksės bei žodyno klaidų.

6.1.3. Užduotis atlikta patenkinamai (įvykdyti pagrindiniai pateikti reikalavimai): tema atskleista iš dalies, pastebimas vienas kitas pristatymo (kandidato monologo) struktūros ar nuoseklumo trūkumas; pokalbio metu kandidato teiginiai visiškai adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), bet atsakymams stinga tikslumo, išsamumo. Užfiksuojama sklاندus kalbėjimo trūkumų, vartojamas iš dalies tinkamas, bet neįvairus žodynas, daroma kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	2	Nelaikyti klaidomis tarties ir kirčiavimo, gramatikos ir sintaksės bei žodyno klaidų.
6.1.4. Užduotis atlikta silpnai (įvykdyta mažiau nei pusė užduoties reikalavimų): tema atskleista nepakankamai, pristatymas (kandidato monologas) nestruktūruotas; pokalbio metu išsakyti kandidato teiginiai tik iš dalies adekvatūs (plėtojama pateikto teksto mintis), tiksliai ar išsamiai atsakoma į mažesnę dalį klausimų. Vartojamas žodynas ribotas, kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų gausa netrukdo suprasti sakomo teksto.	1	Nelaikyti klaidomis tarties ir kirčiavimo, gramatikos ir sintaksės bei žodyno klaidų.
6.1.5. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–

6.2. Vertinimo kriterijai, pagal kuriuos **vertina vertinantis vertintojas**:

Kriterijus	Kriterijaus aprašas	Taškai	Pastabos dėl kriterijaus ir aprašo taikymo vertinant lietuvių kalbos ir literatūros (B) valstybinio brandos egzamino pirmosios dalies patikrinimo kandidatų atliktis
6.2.1. Teksto analizė teminiu ir stilistiniu aspektu	6.2.1.1. Tinkamai analizuoja tekstą: supranta autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį, atskleidžia autoriaus požiūrį, aptaria argumentavimo būdus, turiniui reikšmingą raišką. Yra vienas kitas neesminis trūkumas.	4	Tinkamai supranta tekstą, bet nebūtina atskleisti visų paminėtų analizės aspektų. Nebūtina aptarti teksto raiškos, stilistikos, argumentavimo būdų.
	6.2.1.2. Tinkamai analizuoja tekstą: supranta autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį, atskleidžia autoriaus požiūrį, aptaria argumentavimo būdus, turiniui reikšmingą raišką. Yra vienas kitas analizės trūkumas.	3	Tinkamai supranta tekstą, atskleisti bent keli paminėti analizės aspektai. Nebūtina aptarti teksto raiškos, stilistikos, argumentavimo būdų.
	6.2.1.3. Ne visai tinkamai analizuoja tekstą: formuluojant autoriaus tikslą, adresatą, temą, problemą, pagrindinę mintį yra trūkumų, iš dalies aptaria argumentavimo būdus.	2	–
	6.2.1.4. Tekstas beveik neanalizuojamas, tik atskiri kalbėjimo fragmentai susiję su tekstu, didžioji kalbėjimo dalis yra bendro	1	–

	pobūdžio samprotavimas ir (ar) teksto atpasakojimas.		
	6.2.1.5. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–
6.2.2. Kandidato požiūrio į tekste keliamas problemas atskleidimas	6.2.2.1. Kandidato požiūris atskleistas aiškiai: pagrindžiamas arba paneigiamas tekste keliamų problemų aktualumas. Asmeninis požiūris pagrįstas savo socialine ar kultūrine patirtimi.	3	Nereikalaujama pagrįsti arba paneigti tekste keliamų problemų aktualumo. Bent keli teiginiai pagrindžiami tinkamais argumentais.
	6.2.2.2. Kandidato požiūris išsakomas, bet argumentams trūksta svarumo. Asmeninis požiūris pagrįstas savo socialine ar kultūrine patirtimi.	2	Bent vienas teiginys pagrindžiamas tinkamai pasirinktu argumentu.
	6.2.2.3. Kandidato požiūris išsakomas, bet argumentai netinkami / remiamasi tik tekstu / neargumentuota.	1	Bandoma išsakyti poziciją ir ją argumentuoti.
	6.2.2.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–
6.2.3. Kalbėjimo struktūra, minčių nuoseklumas	6.2.3.1. Laikomasi trinarės teksto struktūros: yra aiški įžanga, dėstymas ir apibendrinimas. Mintys dėstomos nuosekliai, logiškai. Galimas vienas kitas neesminis nuoseklumo trūkumas. Kalba išbaigta.	2	–
	6.2.3.2. Struktūra turi trūkumų: nėra aiškos įžangos, dėstymo ar apibendrinimo. Mintys dėstomos nenuosekliai, pastebima logikos trūkumų. Kalba neišbaigta.	1	–
	6.2.3.3. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–
6.2.4. Atsižvelgimas į komunikavimo situaciją	6.2.4.1. Kalbėjimo intonacija, garsas ir tempas atitinka kalbinę situaciją. Laikomasi viešojo bendravimo etikos. Tinkamai naudojamos neverbalinės (gestai, akių kontaktas, mimika, kūno kalba) priemonės. Galimas vienas kitas trūkumas.	1	–
	6.2.4.2. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–
6.2.5. Dalyvavimas pokalbyje	6.2.5.1. Kandidatas aktyviai dalyvauja pokalbyje. Natūraliai ir išsamiai atsako į klausimus, logiškai susieja savo atsakymus su monologe išsakytomis mintimis.	3	Nereikalaujama į klausimus atsakyti išsamiai.
	6.2.5.2. Kandidatas ne į visus klausimus atsako išsamiai, sieja savo atsakymus su monologe išsakytomis mintimis.	2	–
	6.2.5.3. Kandidatas atsako / bando atsakyti į vieną kitą klausimą ir (ar) savo atsakymų nesieja su monologe išsakytomis mintimis ir (ar) joms prieštarauja.	1	–

	6.2.5.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–
6.2.6. Kalbinė raiška ir taisyklingumas	6.2.6.1. Monologo ir dialogo metu kalbama sklandžiai, tinkamai formuluojami sakiniai, vartojamas deramas ir įvairus atitinkamo stiliaus (registro) žodynas. Vartojamos sąvokos tikslios ir tinkamos. Gali pasitaikyti viena kita kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaida.	3	Nelaikyti klaidomis tarties ir kirčiavimo, gramatikos ir sintaksės bei žodyno klaidų. Pasitaiko sąvokų vartojimo netikslumo.
	6.2.6.2. Monologo ir dialogo metu kalbama pakankamai sklandžiai, galimas vienas kitas sklandumo ir (ar) rišlumo trūkumas, keletas sakinių formulavimo pažeidimų; vartojamas deramas ir įvairus atitinkamo stiliaus (registro) žodynas. Vartojamos sąvokos tinkamos. Daroma kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų.	2	Nelaikyti klaidomis tarties ir kirčiavimo, gramatikos ir sintaksės bei žodyno klaidų. Nemažai netiksliai vartojamų sąvokų.
	6.2.6.3. Monologo ir dialogo metu kalbama ne visai sklandžiai; pasitaiko sakinių formulavimo pažeidimų, vartojamas iš dalies tinkamo stiliaus (registro), bet skurdus žodynas. Pasitaiko sąvokų vartojimo netikslumų. Kalbos (žodyno, gramatikos, tarties, kirčiavimo, stiliaus) klaidų gausa netrukdo suprasti sakomo teksto.	1	Nelaikyti klaidomis tarties ir kirčiavimo, gramatikos ir sintaksės bei žodyno klaidų. Nereikalaujama sąvokų tikslumo.
	6.2.6.4. Užduoties atlikimas neatitinka pirmiau aprašytų reikalavimų.	0	–

PASTABOS:

1. To paties tipo tarties, kirčiavimo, žodyno, gramatikos klaidos laikomos viena klaida (pavyzdžiui, netaisyklingas priešdėlinių veiksmažodžių kirčiavimas, priešpaskutinio skiemens taisyklės pažeidimai, linksnių ir prielinksnių vartojimo klaidos ir kt.).
2. Visa užduotis vertinama **nuliu**, jeigu kandidatas:
 - pirmosios užduoties dalies (monologo) metu tik perskaito užduotyje pateiktą tekstą, jo neanalizuoja;
 - pirmosios užduoties dalies (monologo) metu analizuoja ne savo užduotyje pateiktą tekstą.